

در جنگ گرماهسته‌ای

(جلد اول)

نویسنده:

هرمان کان

با مقدمه‌ای از ادوان جونز

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	کان، هرمن، ۱۹۲۲-۱۹۸۳، Kahn, Herman, 1922-1983
عنوان و نام پدیدآور	در جنگ گمراهسته‌ای / نویسنده هرمان کان ؛ با مقدمه‌ای از ایوان جونز ؛ ترجمه گروه مترجمین دفتر آینده‌پژوهی و دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی ؛ ویراستار علمی احمدرضا میرزائی ؛ ویراستار ادبی سمیه سلیمیان ؛ ناظر ویراستاری مهدی یوسفی ؛ امیرھوشنگ خادم‌دقیق
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	ج. ۲.
شابک	ج. ۱: ۷-۷۴-۶۳۵۰-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: On thermonuclear war, c2007.
یادداشت	ج. ۲: چاپ اول: (۱۳۹۸) (فیبا).
موضوع	جنگ هسته‌ای
موضوع	Nuclear warfare
شناسه افزوده	یوسفی، مهدی، ۱۳۶۱ - ویراستار
شناسه افزوده	دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات
رده بندی کنگ	U۲۴۳
رده بندی دیویی	۳۵۵/۰۲۱۷
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۱۸۸۴۱

در جنگ گمراهسته‌ای (جلد اول)

تألیف: هرمان کان با مقدمه‌ای از ایوان جونز
 ترجمه: گروه مترجمین دفتر آینده‌پژوهی و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی
 ویراستار ادبی: سمیه سلیمیان، مهدی یوسفی
 ویراستار علمی: احمدرضا میرزائی
 ناظر ویراستاری: امیرھوشنگ خادم‌دقیق
 صفحه‌آرا: مجتبی امینی
 طراح جلد: زهرا مهدوی
 نوبت چاپ: اول- ۱۳۹۸
 ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۷۳۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۳

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه‌ای بر ویرایش
۱۷	پیشگفتار
۱۹	سخن نخست
۲۵	تقدیر و تشکر
۳۱	سخنرانی اول: ماهیت سخن‌پزیری جنگ گرماهسته‌ای
۳۳	فصل اول: راهبرد‌های سیاسی حاکمین
۸۱	فصل دوم: آیا بازماندگان بمباران رشتک خواهند برد؟
۱۴۷	فصل سوم: نه فراموشی نه تسلیم
۱۷۳	سخنرانی دوم: تدوین و آزمایش اهداف برنامه‌ها
۱۷۵	فصل چهارم: اهداف متناقض
۲۶۳	فصل پنجم: تنش‌ها و فشارها
۳۴۷	فصل ششم: نکات تکمیلی درباره مسائل نظامی

مقدمه‌ای بر ویرایش

هنگامی که کتاب در جنگ گِرم‌هسته‌ای منتشر شد، بسیار بحث‌برانگیز بود و امروزه نیز همچنان این بحث ادامه دارد. یک کتاب ساختارشکن است؛ یا بدتر از آن، یک کتاب میان‌رشته‌ای است. در نهایت اینکه (برای هراس منتقدانش) آرام و کاملاً منطقی و قانع‌کننده است. این کتاب در هر دو سوی پرده آهنین خواننده شده است و در نتیجه آن بازبینی‌های جدی در راهبردهای گفتمان‌های شرقی و غربی انجام شد. این کتاب باعث شد هنگامی که در همه طرف‌ها هیجانانگیز و تشجیات فکری یک هنجار بود، عنصر منطق وارد بحث عمومی درباره مسئله هسته‌ای شود. در اینجا، طرفین توانستند هنگام جنگ سرد از وقوع فاجعه جلوگیری کنند. اگرچه این کتاب از دیدگاه جنگ سرد نوشته شده بود، مفاهیم راهبردی هنوز در آن صادق هستند: دفاع راهبردی، مناسبات محلی و مسئله تعادل قدرت، هنوز مسائلی هستند که ما همواره با آنها روبه‌رو هستیم.

هدفی که کان^۱ برای نوشتن این کتاب بیان کرده است، صراحتاً «بزرگ‌گیری از فاجعه و ایجاد فرصت، بدون تعیین نحوه استفاده از این فرصت» بود. تا اواخر دهه ۱۹۵۰ که در آن هر دو طرف مجهز به بمب هیدروژنی بودند، چیزی که خیلی کم بود زمان و تدبیر بود. مثال‌های زیادی از این شرایط وجود دارد: دو عقرب که در یک بطری قرار گرفته‌اند، زنبور عسل که اگر یک بار نیش بزند می‌میرد، دو نفر که تا کمر در بنزین قرار گرفته‌اند و سر این بحث می‌کنند که کدام یکی کبریت بیشتری دارد؛ خودکشی بین‌المللی. در سال ۱۹۵۵،

۵۲ برنده نوبل بیانیه‌ای امضا کردند که براساس آن هر کشوری که جنگ را به عنوان آخرین راه حل در نظر نگیرد، باید از بین برود. بسیاری فکر می‌کردند که مطالعه بیشتر درباره این موضوع، نه فقط چیزی تولید نمی‌کند بلکه کار غیراخلاقی نیز هست و سیاست عمومی مربوط به سلاح‌های هسته‌ای نواقص زیادی داشت: «سیم تله هسته‌ای»، «انتقام‌جویی عظیم» و چیزی که بعدها تخریب حتمی متقابل^۱ نامیده شد.

کان که از سال ۱۹۴۸ یک تحلیل‌گر نظامی در رند^۲ بود، فهمید که دفاع براساس این پیش‌فرض‌های غیرممکن، از نظر اخلاقی محل سوال و غیرمعتبر است. یک منتقد اروپایی می‌گفت که برای دفاع از اروپا، آمریکا تعهد داده است که خود-دیگرکشی انجام دهد: «ما از شما می‌خواهیم این بول را زیر پا بگذارید»؛ و تا حدی در نتیجه انتشار این کتاب (و عواقب آن)، سیاست رسمی هرچه بیشتر و بیشتر متکی به «پاسخ انعطاف‌پذیر» شد. در سه دهه بعدی، نظریه «نیروی متقابل» به راه خودداری^۳ کان، که براساس آن اهداف نظامی باید تهدید شده و از آسیب به مراکز نظامی باید خودداری شود، تبدیل به یک واقعیت شدند.

منتقدین معاصر، «در جنگ گرمایسته‌ای» را یک کتاب راهنمای نحوه انجام کارها می‌دانستند «چطور جنگ هسته‌ای بکنید، چطور برنده شوید»، چطور از آن جان سالم به در ببرید». اما برای هر خواننده بی‌طرفی معلوم است که کان چرا جلوگیری از جنگ هسته‌ای، محدود کردن آن و پایان دادن به آن را تشریح کرده است (براهه‌شان بدون شلیک حتی یک گلوله).

این کتاب اولین کتاب درباره سلاح‌های هسته‌ای بود. این کتاب که در اصل از مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها جمع‌آوری شده است، چشم‌اندازی درباره نحوه در نظر گرفتن این مسائل در سیاست‌گذاری‌ها ارائه می‌کند. ممکن است بعضی با کان موافق یا مخالف باشند. اما وی به خوبی استدلال‌های خود را تعریف کرده است. وی همچنین دیگر

۱. Mutual Assured Destruction (MAD)

۲. RAND

سلاح‌های کشتار جمعی مانند سلاح‌های زیستی و شیمیایی و تاریخچه استفاده از آنها را بررسی کرده است.

کان را (به طور نادرست) با ماکیاولی^۱ مقایسه کرده‌اند. اما مقایسه او با کلاسویتز^۲ بهتر است. مسائل دفاعی در جهان مدرن، به شکل بی‌سابقه‌ای پیچیده هستند. وی با دقت این مسئله را بررسی کرد که یک کشور چگونه می‌تواند در محیطی که پر از سلاح‌های هجومی است، یک حالت اساساً دفاعی برای خود اتخاذ کند. وی به ما یادآوری می‌کند که دفاع از طریق بازدارندگی می‌تواند بسیار ظریف و زیرکانه باشد. حتی «کاتالوگ صلح» (ویرایش ۱۹۸۴) گفته است که در جنگ گرم‌هسته‌ای «بهترین مقدمه برای تحلیل راهبردی از نوع «اگر ما این کار را بکنیم آنها نیز آن کار را می‌کنند» است. جنگ سرد به پایان رسیده است. با وجود بحران‌هایی که از بین تا کوبا رخ داده است، غرب بدون استفاده از سلاح هسته‌ای، یک پیروزی تعیین‌کننده را در دست آورده است. اما سلاح هسته‌ای مانند گول چراغ جادو از چراغ خارج و در اختیار بسیاری از کشورها قرار گرفته است و اصول و درس‌هایی که در «در جنگ گرم‌هسته‌ای» ذکر شد برای چین، روسیه، کره شمالی نیز به همان اندازه صادق هستند که برای شوروی سابق بود.

ایوان جونز^۳

۱. Machiavelli

۲. Clausewitz

۳. Evan Jones